

18-sentabr kuni xalq deputatlari viloyat Kengashining oʻttiz yettinchi sessiyasi oʻtkazildi.
Kengash raisi Sh.Negmatov boshqargan sessiya ishida viloyatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, aholi turmush darajasini oshirish bilan bogʻliq muhim masalalar koʻrib chiqildi.

– Ko'p kvartirali uylarni boshqarish bevosita aholi kayfiyati bilan bog'liq lavozimiga tayinlash to'g'risidagi qaror tasdiqlandi.

Shuningdek, sessiyada viloyat hokimining **Qobilov Rustam Rajabboyevich**ni Samarqand viloyati hokimining rasmiy delegatsiyalarning tashrif masalalari bo'yicha o'rinbosari, **Suyunov Jo'rabek Bahridinovich**ni viloyat hokimining turizm, madaniyat, madaniy meros va ommaiviy kommunikatsiyalar masalalari bo'yicha o'rinbosari – turizm boshqarmasi boshlig'i lavozimiga tayinlash to'g'risidagi qarorlari tasdiqlandi.

Musobaqada Kuba vakillari 12 ochko jamg'arib, 2-o'rinni egallagan bo'lsa, 13 ochko bilan Polsha terma jamoasi 1-o'rinni

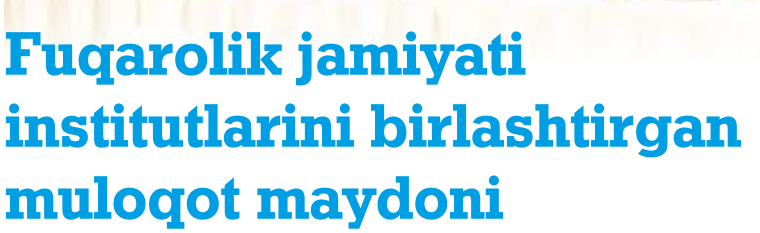
qo'lg'a kiritdi.

Nufuzli musobaqa yakunida tantana-li marosim tashkil etilib, g'oliblarga oltin, kumush va bronza medallari FIDE rahbari-yati va mamlakatimiz shaxmat federatsiyasi mas'ullari tomonidan topshirildi.

Xalqaro shaxmat federatsiyasi preziden-ti vazifasini vaqtincha bajaruvchi, besh karra jahon chempioni Vishvanatan Anand 3-shaxmat paralimpiadasini yopiq deb e'lon qilib, kelgusi paralimpiada 2028-yilda Birlashgan Arab Amirliklarining Abu Dabi shahrida o'tkazilishini ma'lum qildi.

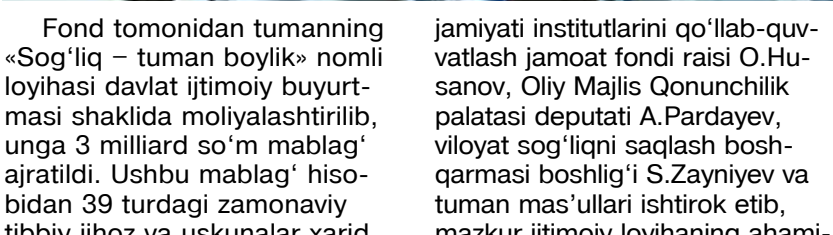
Marosimda o'zbek milliy kuy-qo'shiqlari asosida konsert dasturi namoyish etildi.

F.R.O'ZIBOYEV.

Ochilish marosimidan so'ng form o'z ishini "Xalqchil boshqaruv va ijtimoiy sheriklik: islohotlarni amalga oshirishning zamonaviy mexanizmlari", "Inson manfaatlari va farovonligini ta'minlashda fuqarolik jamiyati institutlarining roli", "Yangi O'zbekiston – Markaziy Osiyoda umumiy taraqqiyot va yaxshi qo'shniqlik drayveri" mavzulariga bag'ishlangan uchta sessiyada davom ettirdi.

Jomboy tumani markaziy shifoxonasi bolalar bo'limida Oliy Majlis huzuridagi Fuqarolik jamiyati institutlarini qo'llab-quvvatlash jamoat fondining moliyaviy ko'magida 6 o'rinni reanimatsiya bo'limi tashkil etildi.

tabiiy jinol va uskunalar xarid qilinish, shifoxonada bolalar reanimatsiya bo'limi faoliyati yo'liga qo'yildi. Shuningdek, bo'lim yonida yengil konstruksiyali kutish zali qurildi.

– Tumanimizda 180 ming nafar aholi yashaydi, ularning 62 mingga yaqinini 18 yoshgacha bo'lgan bolalar tashkil etadi, – deydi loyiha tashkilotchilaridan biri Hafiza O'sarova. – Markaziy shifoxonada bolalar reanimatsiya bo'limining tashkil etilishi aholining muhim ehtiyojlaridan birini qondirishga qaratilgan. Chunki shu paytgacha og'ir ahvoldagi bemor bolalar ham kattalar reanimatsiya bo'limida davolanishga majbur edi. Tabiiyki, bu holat bolalar bilan birga ularning ota-onalari ruhiyatiga ham salbiy ta'sir ko'rsatardi. Endi bolalar bo'limining o'zida bunday imkoniyat yaratilishi bemor bolalarga o'z vaqtida sifati va zarur tibbiy yordam ko'rsatishga xizmat qiladi.

Yangi bo'limning foydalanishiga topshirilish marosimida Oliy Majlis huzuridagi Fuqarolik

maslahat jamiyati a'zolari hamkorlik mazkur ijtimoiy loyihaning amalga oshirilishiga e'tibor qaratildilar.

– Samarqand viloyatida aholi turmush darajasini oshirish, muhim ijtimoiy masalalarni hal etishga qaratilgan bir nechta loyihamiz bor, – dedi Otabek Husanov. – Jumladan, shu paytgacha viloyatning bir qator tumanlarida aholining ichimlik suvi ta'minotini yaxshilash, kutubxonalar tashkil etish, mahallalar infratuzilmasini takomillashtirishga qaratilgan loyihalar davlat ijtimoiy buyurtmalari asosida fond tomonidan moliyalashtirildi. Ayni paytda Qo'shrabot tumani markaziy shifoxonasiga zamonaviy tibbiy jihozlar ajratish bo'yicha loyiha amalga oshirilmogda.

Davlat bajarilay buyurtmasi asosida bajarilayotgan bu kabi loyihalar fuqarolik jamiyati institutlarining hudoqlardagi ijtimoiy muammolarni hal etishdagi ishtirokini kengaytirish, davlat tashkilotlari bilan o'zaro hamkorligini mustahkamlashga xizmat qiladi.

O'z muxbirimiz.

AHOLI FAROVONLIGI, IQTISODIY OʻSISH VA BARQAROR RIVOJLANISH YOʻLIDAGI AMALIY ISHLAR

Payariq tumanida iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish, investitsiyalarni jalb etish, aholi bandligini taʼminlash, kambagʻallikni qisqartirish, infratuzilmani yaxshilash va ijtimoiy sohani rivojlantirish boʻyicha keng koʻlamli ishlar amalga oshirilmoqda.

Tuman kengashi deputati sifatida alohida taʼkidlashni istardimki, hudud taraqqiyotini baholashda faqat raqamlarga emas, balki bu raqamlar ortida turgan insonlar hayoti, ularning daromadi, ish bilan taʼminlangani, yaratilgan qulayliklar va kelajakka boʻlgan ishonchini ham koʻrish zarur.

Tuman hokimining joriy yilning birinchi yarmi yakunlari boʻyicha deputatlarga taqdim qilgan hisoboti ana shu jihatdan muhim ahamiyatga ega. Unda amalga oshirilgan ishlar, erishilgan natijalar va kelgusi vazifalar atroflicha tahlil qilindi.

BARQAROR TARAQQIYOTNING MUHIM OMILI

Har qanday hudud rivoji, avvalo, iqtisodiy salohiyatning yuksalishi bilan belgilanadi. Payariq tumanida ham iqtisodiyotning asosiy tarmoqlarida ijobiy oʻsish koʻrsatkichlari qayd etilmoqda.

Joriy yilning birinchi yarmi yakunlariga koʻra, tumanda sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi 492,9 milliard soʻmni tashkil etdi. Bu koʻrsatkich oʻtgan yilning mos davriga nisbatan 13 foizga oʻsganini anglatadi.

Xizmatlar hajmi 1 trillion 25 milliard soʻmga yetkazilib, oʻtgan yilning mos davriga nisbatan 17 foiz oʻsish taʼminlandi. Bu raqamlar zamirida tadbirkorlik subyektlarining faolligi, yangi savdo va xizmat koʻrsatish obyektlarining tashkil etilishi, aholiga koʻrsatilayotgan xizmatlar turi va sifatining ortishi mujassam.

Hisobot davrida qishloq xoʻjaligida ham yuqori natijalar qayd etildi. Soha hajmi 2 trillion 109,1 milliard soʻmga yetkazildi. Bu Payariqning agrar salohiyatidan samarali foydalanilayotganini koʻrsatadi. Tuman aholisining katta qismi qishloq xoʻjaligi bilan bogʻliq ekanini hisobga olsak, sohadagi har qanday ijobiy oʻzgarish bevosita minglab oilalarning daromadi va farovonligiga taʼsir qiladi.

YANGI IMKONIYATLAR MANBAI

Hududning taraqqiyoti koʻp jihatdan investitsiya muhitiga bogʻliq. Yil yakuniga qadar hududiy investitsiya dasturi doirasida umumiy qiymati 68,5 million dollar boʻlgan 48 ta loyihani amalga oshirish rejalashtirilgan. Bu loyihalar natijasida 918 ta yangi ish oʻrni yaratilishi koʻzda tutilgan. Yanvar-iyun oylarida esa qiymati 19,6 million dollarlik 17 ta loyiha ishga tushirilib, 279 ta yangi ish oʻrni yaratilgan.

Yil boshidan belgilangan rejaga koʻra 148,8 million dollar xorijiy investitsiya oʻzlashtirilishi koʻzda tutilgan boʻlsa, birinchi yarim yillikda 32 million dollar oʻrniga 66 million dollar investitsiya oʻzlashtirilgan.

Ayniqsa, “Urgut” erkin iqtisodiy zonasining Choshtepa massivida amalga oshirilayotgan loyihalar tuman iqtisodiyoti uchun katta ahamiyatga ega.

Darvoqe, qishloq xoʻjaligi mahsulotlarini qayta ishlash va logistika markazini tashkil etishga doir 30 million dollarlik loyiha nafaqat yangi ish oʻrinlari yaratadi, balki yetishtirilayotgan mahsulotlarni saqlash, qayta ishlash va eksport qilish imkoniyatlarini ham kengaytiradi.

Bu kabi amaliy ishlar mahalliy mahsulotlarni tashqi bozorlarga chiqarishda ham muhim omil boʻlmoqda. 2026-yil yanvar-iyun oylarida eksport hajmi 5,2 million dollarni tashkil etdi. Bu oʻtgan yilning mos davriga nisbatan 61 foiz oʻsish demakdir.

HUUD TARAQQIYOTINING MOLIVAYIY POYDEVORI

Joriy yil uchun mahalliy budget daromadlari rejasi 181,3 milliard soʻm etib belgilangan boʻlsa, birinchi yarim yillik rejasi 83,8 milliard soʻmni tashkil qildi. Amalda esa 97,6 milliard soʻm mablagʻ tushirilib, reja 116,5 foizga bajarildi. Eng muhimi, belgilangan rejadan ortiqcha 13,8 milliard soʻm qoʻshimcha mablagʻ shakllantirilgan. Bu mablagʻlar hududdagi ijtimoiy obyektlarni taʼmirlash, mahallalar infratuzilmasini yaxshilash, aholi turmush sharoitlarini yanada qulaylashtirish hamda tadbirkorlik uchun zarur sharoitlar yaratishga yoʻnaltiriladi. Xalq deputatlari kengashi deputati

sifatida biz uchun eng muhim vazifalardan biri budget mablagʻlarining maqsadli va samarali sarflanishini taʼminlashdir.

Joriy yilda tumanimizda “Fuqarolar tashabbusli jamgʻarmasi” uchun 30,7 milliard soʻm mablagʻ ajratildi. Birinchi mavsum davomida aholi tomonidan 101 ta loyiha ilgari surildi va ular orasidan 13 tasi gʻolib deb topildi.

Ushbu loyihalarga 19,9 milliard soʻm mablagʻ yoʻnaltirildi. Gʻolib tashabbuslarning 2 tasi ijtimoiy soha obyektlarini qurishga, 11 tasi esa ichki yoʻllarni taʼmirlashga qaratilgan. Bu jarayonning ahamiyati shundaki, endi aholi oʻz hududidagi muammoni nafaqat koʻtarmoqda, balki uni hal etish jarayonida ham bevosita ishtirok etmoqda.

INSON QADRIGA XIZMAT QILUVCHI USTUVOR YOʻNALISH

Yangi Oʻzbekiston taraqqiyot strategiyasida kambagʻallikni qisqartirish masalasi eng muhim vazifalardan biri sifatida belgilangan. Payariq tumanida ham bu yoʻnalishda tizimli ishlar amalga oshirilmoqda. Yil boshida tumanda 3210 ta oila kambagʻallik reestrda boʻlib, kambagʻallik darajasi 4,1 foizni tashkil etgan edi. Olib borilgan manzilli ishlar natijasida bugungi kunda kambagʻallik reestrtdagi oilalar soni 836 taga kamaydi va kambagʻallik darajasi 1,2 foizga tushirildi.

Bu raqamlar ortida minglab insonlarning hayotidagi ijobiy oʻzgarishlar mujassam. Chunki kambagʻallikni qisqartirish faqat moddiy yordam koʻrsatish emas, balki insonga kasb oʻrgatish, ish bilan taʼminlash, tadbirkorlikka jalb qilish va barqaror daromad manbai yaratish demakdir.

Shuningdek, ishsizlik darajasini kamaytirish boʻyicha ham salmoqli natijalarga erishildi. Yil boshida ishsizlar soni 5179 nafarni tashkil etgan boʻlsa, bugungi kunda bu koʻrsatkich 3045 nafargacha tushirildi. Aholini doimiy ish bilan taʼminlash boʻyicha 6 oylik reja 2014 nafar etib belgilangan boʻlsa, amalda 2159 nafar fuqaro ishga joylashtirildi.

Bu natija barcha soha - investitsiya, iqtisodiyot, qishloq xoʻjaligi, qurilish, bandlik va bank tizimining hamijhat faoliyati samarasidir. Xususan, dasturlar doirasida 365,8 milliard soʻm kredit mablagʻlari ajratilishi rejalashtirilgan. Ushbu mablagʻlar 2797 ta aholi va tadbirkorlik subyektlarining biznes loyihalarini qoʻllab-quvvatlashga yoʻnaltiriladi.

Tumandagi 8,8 ming gektar aholi tomorqa yer maydonlaridan samarali foydalanish maqsadida 5,1 ming gektarga sabzavot, 2,4 ming gektarga kartoshka, 1,3 ming gektarga boshqa qishloq xoʻjaligi ekinlari ekildi. Shuningdek, ijaraga berilgan 2541 gektar yer maydonlarida ham aholi uchun qoʻshimcha daromad manbai yaratildi.

KELAJAKKA TIKILGAN SARMOYA

2026-yil 30-iyun kuni davlatimiz rahbari tomonidan yoshlar bilan oʻtkazilgan uchrashuvda har haftaning payshanba kuni “Yoshlar kuni” sifatida belgilanib, barcha darajadagi rahbarlarga yoshlar bilan ochiq muloqotlar oʻtkazish, ularning muammolari va takliflarini oʻrganish, boʻsh vaqtini mazmunli tashkil etish boʻyicha muhim vazifalar belgilab berildi.

Tumanimizda ham ushbu vazifalar ijrosiga alohida eʼtibor qaratilmoqda. Jumladan, tashkilot va muassasa rahbarlari tomonidan 812 ta turli tadbirlar tashkil etilib, ularda 50 mingdan ortiq yoshlar ishtirok etdi. Amalga oshirilgan

chora-tadbirlar natijasida 816 nafar ishsiz yoshning doimiy bandligi taʼminlandi. Bu natija oddiy raqam emas. Uning ortida oʻz kelajagini yaratishga intilayotgan yuzlab yoshlarning taqdiri, oilasi farovonligi va jamiyatda oʻz oʻrnini topishi mujassam.

Payariqda 136,6 ming nafar xotin-qiz istiqomat qiladi. Ularning ijtimoiy himoyasi, bandligini taʼminlash, kasbga oʻqitish va tadbirkorlikka jalb etish boʻyicha ham tizimli ishlar olib borilmoqda. Jumladan, yil boshida oʻtkazilgan xatlov natijalariga koʻra, ogʻir ijtimoiy vaziyatdagi 6490 nafar xotin-qiz “Ayollar daftari”ning 7-bosqichiga kiritildi. Ular bilan individual ishlash rejalarini ishlab chiqilib, har bir oilaning ehtiyojidan kelib chiqqan holda amaliy choralar belgilandi.

Tumandagi tajribali tadbirkor ayollarga 64 nafar ehtiyojmand xotin-qizlar birlashtirilib, ularning bandligi taʼminlandi.

Shuningdek, “Xavfsiz migratsiya” tamoyili asosida 41 nafar xotin-qiz xorijiy tillar va mehnat bozorida talab yuqori boʻlgan kasblarga oʻqitildi.

HAYOT SIFATINI BELGILAYDIGAN OMIL

Hudud taraqqiyotini faqat iqtisodiy koʻrsatkichlar bilan emas, balki aholi uchun yaratilgan qulayliklar bilan ham baholash kerak. Shu nuqtai nazardan, Payariq tumanida yoʻllar, elektr tarmoqlari, ichimlik suvi tizimi, ijtimoiy obyektlar va xizmat koʻrsatish infratuzilmasini rivojlantirish boʻyicha keng koʻlamli ishlar amalga oshirilmogda.

Umuman, joriy yilning olti oyida qurilish-pudrat ishlari hajmi 887,2 milliard soʻmni tashkil etib, oʻtgan yilning mos davriga nisbatan 127,1 foiz oʻsdi. Bu esa hududda yangi obyektlar, uy-joylar, ijtimoiy va ishlab chiqarish infratuzilmasi rivojlanayotganidan dalolat beradi.

Hisobotga koʻra, tumanda ijtimoiy va ishlab chiqarish infratuzilmasini yaxshilash maqsadida 393 milliard soʻm mablagʻ ajratilib, 86 ta obyektga qurilish-taʼmirlash ishlari boshlangan. Ijtimoiy soha obyektlarini rivojlantirish uchun 32,9 milliard soʻm mablagʻ yoʻnaltirilgan. Ushbu mablagʻlar hisobidan 5 ta umumtaʼlim maktabi, 1 ta maktabgacha taʼlim tashkiloti, 4 ta oilaviy shifokorlik punktida qurilish va taʼmirlash ishlari amalga oshirilmogda. Bu ishlar aholiga sifatli taʼlim va tibbiy xizmat koʻrsatish imkoniyatlarini yanada kengaytiradi.

Payariq tumaniga “Yangi Oʻzbekiston qiyofasidagi tuman” maqomini berish va uni kompleks rivojlantirish maqsadida respublika budgetidan 100 milliard soʻm mablagʻ ajratildi. Ushbu mablagʻlar hisobidan elektr taʼminotini yaxshilash uchun 49 ta transformator punkti va 2950 ta elektr tayanch ustuni oʻrnatiladi, 165 kilometr SIP kabellari tortiladi. Yoʻl infratuzilmasini yaxshilash maqsadida 58,5 kilometr yoʻl rekonstruksiya qilinmoqda.

Shuningdek, Chelak shaharchasida 24/7 rejimida ishlaydigan zamonaviy koʻcha tashkil etilishi xizmat koʻrsatish va turizm sohasi rivojiga turtki beradi. Bu loyihalar nafaqat hudud koʻrinishini oʻzgartiradi, balki yangi ish oʻrinlari, yangi xizmat turlari va tadbirkorlik imkoniyatlarini yaratadi.

Iqtisodiy oʻsish, investitsiyalar, yangi ish oʻrinlari, zamonaviy infratuzilma va ijtimoiy sohadagi yangi ishlar hududning kelajagi uchun mustahkam poydevor boʻlib xizmat qiladi. Eng muhimi, bu jarayonlarning markazida inson manfaati turibdi.

Jamshid AXUNOV,
xalq deputatlari Payariq tumani kengashi kotibiyati mudiri.

Hokim yordamchisi nima ish qiladi?

Bugungi kunda viloyatimizdagi 1063 mahallaning 1034 tasida hokim yordamchisi faoliyat olib boryapti. Shtatlarning 34 tasi vakant. Tahlillarga koʻra, hokim yordamchilarining 1019 nafari oliy maʼlumotga ega, 15 nafari oʻrta maxsus maʼlumotli ekan. Shuningdek, 728 nafari iqtisodchi, 110 nafari ijtimoiy soha vakillari, 49 nafari qurilish sohasi, 95 nafari qishloq xoʻjaligi, 52 nafari yurist va injener kabi mutaxassislikka ega xodimlar.

Davlatimiz rahbari oʻtkazgan yigʻilishda berilgan topshiriqdan kelib chiqib, maqbul-lashtirish hisobiga 508 mahalladagi hokim yordamchisi shtatini qisqartirib, yordamchilarni kambagʻallik va ishsizlik yuqori boʻlgan mahallalarga qayta ishga olish rejalashtirilgan. Ammo bu masala qachon amalga oshirilishi toʻgʻrisida aniq maʼlumot yoʻq.

Qayd etish lozim, mahalladagi hokim yordamchisi haqida gap ketganda koʻpchilikning koʻz oldiga mahallada ishsiz yurgan odamga ish topib beradigan, tadbirkorlik qilish istagidagi fuqaroga yoʻl-yoʻriq koʻrsatadigan masʼul xodim keladi.

Aslida hokim yordamchisi - mahallada aholining bandligi va daromadini oshirish, kambagʻallikni qisqartirish, tadbirkorlikni rivojlantirish, tomorqa va yerdan samarali foydalanish, yangi loyihalarni amalga oshirish kabi koʻplab yoʻnalishlarda ish olib boruvchi masʼul shaxs. Eng muhimi, uning faoliyati qogʻozdagi roʻyxat yoki hisobot bilan cheklanib qolmasligi, har bir vazifa ortida aniq inson va uning manfaati turishi kerak.

Toʻgʻri, mahalladagi ishsiz fuqarolarni aniqlab, ularni doimiy ishga joylashtirishga koʻmaklashish hokim yordamchisining eng asosiy vazifalaridan biri. Lekin bu yerda yana bir muhim jihat bor: fuqaroni ishga joylashtirish bilan masala yakunlanmaydi. Uning keyingi bandlik holati ham kuzatib boriladi. Yaʼni, maqsad bir kunlik yoki vaqtinchalik ish emas, barqaror bandlikni taʼminlashdir.

Bugun mehnat bozorida muayyan kasb va koʻnikmaga ega boʻlish har qachongidan muhim. Shu sababli hokim yordamchisi kasb-hunar yoki xorijiy til oʻrganish istagidagi fuqarolarni ham aniqlaydi. Fuqaroning xohish-istagi, qiziqishi va imkoniyati oʻrganilib, u tumandagi kasbiy taʼlim tashkilotlariga yoʻnaltiriladi.

Bu yerda ham asosiy eʼtibor oʻqitishdan keyingi natijaga qaratiladi. Yaʼni, fuqaro kursni tugatib, hujjat olgani bilan ish bitmaydi. Uning olgan kasbi boʻyicha bandligini taʼminlash ham hokim yordamchisining vazifasi hisoblanadi.

“TAYYOR RETSEPT” EMAS, INDIVIDUAL YONDASHUV

Kambagʻallikni qisqartirishda ham har bir oilaning holatini alohida oʻrganish talab etiladi. Chunki barcha oilalarning imkoniyati bir xil emas. Bir oilada mehnatga layoqatli inson bor, ammo ishsiz. Boshqa bir oilaning tomorqasi bor, lekin undan unumli foydalanilmaydi. Yana bir xonadonda tadbirkorlik qilish istagi bor, ammo qanday boshlashni bilmaydi.

Shuning uchun hokim yordamchisi kambagʻal oilaning imkoniyati, koʻnikmasi va qiziqishlarini oʻrganadi va “individual reja” ishlab chiqadi. Bu reja asosida oilaga “barqaror bandlik” yoʻnalishida xizmatlar koʻrsatilib, oila daromadini oshirdimi, iqtisodiy holati yaxshilandimi, koʻrilgan choralar natija berdimi - muntazam monitoring qilinadi. Hokim yordamchisi tadbirkorlik yoki ishlab chiqarish boʻyicha gʻoyasi bor tashabbuskorlarni aniqlab, ularning loyihalarini moliyalashtirish va ishga tushirish jarayonlarida koʻmaklashadi. Lekin loyiha ishga tushganidan keyin ham uning taqdiri nazoratdan chetda qolmaydi. Faoliyati doimiy kuzatib boriladi. Buning zamirida oddiy maqsad bor: mahallada yangi bizneslar paydo boʻlsin, yangi ish oʻrinlari yaratilsin va odamlar oʻz mehnati orqali daromad topsin.

HAR MAHALLANING “OʻSISH NUQTASI” BOR

Oilalarda boʻlgani kabi mahallalarning imkoniyatlari ham bir xil emas. Qaysidir hudud qishloq xoʻjaligiga sharoit yaxshi, boshqa

bir mahallada xizmat koʻrsatish yoki hunarmandchilikni rivojlantirish imkoniyati yuqori boʻlishi mumkin. Hokim yordamchisining vazifasi - ana shu imkoniyatlarni aniqlash.

Bunda mahallaning iqtisodiy salohiyati va mavjud resurslari oʻrganilib, “oʻsish nuqtalari” belgilanadi. Mahalla ixtisoslashuvi yoʻnalishi yiliga ikki marta belgilab boriladi. Masalan, muayyan mahallada bir turdagi mahsulot yetishtirish yoki ishlab chiqarish uchun sharoit mavjud boʻlsa, shu yoʻnalishda aholi bilan targʻibot ishlari olib boriladi va yangi loyihalarni amalga oshirishga koʻmaklashiladi.

Aholi tomorqasi va ijara yerlaridan samarali foydalanishni tashkil etish ham hokim yordamchisining yana bir muhim vazifasi. Bunda ijara yerlarida “Bir kontur - bir mahsulot”, tomorqalarda esa “Bir mahalla - bir mahsulot” tamoyili asosida mahsulot yetishtirish nazarda tutilgan. “Agrostar” kompaniyalari bilan xonadonlar oʻrtasida kooperatsiya aloqalarini yoʻlga qoʻyish, yaʼni mahsulot yetishtiruvchi va uni xarid qiluvchi yoki qayta ishlovchi oʻrtasida hamkorlikni taʼminlash ham muhim.

Tomorqa egalari va dehqonlarni oʻqitish, ilgʻor tajribalarni ommalashtirish, namunaviy loyihalarni amalga oshirish, Tomorqa jamgʻarmasi hisobidan subsidiya va grantlar ajratishga koʻmaklashish ham shu vazifalar sirasiga kiradi.

BOʻSH TURGAN BINO VA YERLAR HAM IMKONIYAT

Mahallada ishlatilmayotgan boʻsh binolar yoki yer uchastkalari bormi? Ular ham iqtisodiy faollikka jalb qilinishi mumkin. Hokim yordamchisi ana shunday boʻsh obyektlarni aniqlaydi va ularni belgilangan elektron tizimlar orqali savdoga chiqarish choralarni koʻradi.

Bu esa bir tomondan boʻsh turgan mulkdan samarali foydalanishga, ikkinchi tomondan esa tadbirkorlar uchun yangi imkoniyat va ish oʻrinlari yaratilishiga xizmat qiladi.

Darvoqe, energiya tejamkor texnologiyalarni joriy etish ham hokim yordamchisining vazifalariga kiritilgan. Mahallada quyosh paneli, geliokollektor va nasoslar oʻrnatish istagidagi fuqarolar aniqlanadi. Ularga elektron platforma orqali ariza berishda amaliy yordam koʻrsatiladi. Qurilmalar oʻrnatilganidan keyin esa ular joyiga chiqqan holda oʻrganiladi va verifikatsiya qilinadi.

NORASMIY ISHLAYOTGANLAR – EʼTIBORDA

Mahallada oʻzini oʻzi band qilgan yoki turli faoliyat bilan shugʻullanayotgan, ammo ishi rasmiylashtirilmagan fuqarolar ham boʻlishi mumkin. Hokim yordamchisi bunday fuqarolar va norasmiy tadbirkorlarni aniqlaydi. Maʼlumotlar “Onlayn mahalla” platformasidagi “Legallashtirish” moduliga kiritiladi. Shuningdek, norasmiy tadbirkorlarga faoliyatini qonuniylashtirish, jumladan, MChJ, YTT yoki oʻzini oʻzi band qilgan shaxs sifatida roʻyxatdan oʻtishda koʻmaklashiladi. Bu esa fuqaroning faoliyatini qonuniy asosga oʻtkazib, uning mehnat va ijtimoiy huquqlarini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, hokim yordamchisining vazifalari bir nechta yoʻnalishni qamrab oladi.

Uning ishini faqat qancha roʻyxat tuzilgani, qancha fuqaro yoʻnaltirilgani yoki qancha loyiha amalga oshirilgani bilan baholash kamlik qiladi. Eng asosiy savol boshqa: mahallada qancha insonning daromadi oshdi, qancha oila barqaror daromad manbaiga ega boʻldi, qancha ish oʻrni yaratildi va qancha fuqaro oʻz imkoniyatini roʻyobga chiqara oldi?

Y.MARQAYEV.

**Shu yilning 19-sentabr
– 4-oktabr kunlari
Yaponiyaning Aichi
prefekturasi va Nagoya
shahrida XX yozgi Osiyo
o‘yinlari bo‘lib o‘tadi.**

Unda O‘zbekiston 42 sport turidan 396 nafar (224 erkak va 172 ayol) sportchi bilan qatnashadi.

O‘zbekiston tarixda birinchi mar-ta Osiyo o‘yinlarida plyaj voleyboli, voleybol, yelkanli sport, skvosh va MMA bo‘yicha ishtirok etadi. Kamondan otish, chim ustida xokkey, tennis, syorfining, triatlion va skvosh-da Los Angeles–2028 Olimpiadasi litsenziyalari ham o‘ynaladi.

Musobaqada Samarqanddan 12 sport turi bo‘yicha 24 nafar sportchi terma jamoa safida yurtimiz shara-fini himoya qiladi.

Jumladan, boks bo‘yicha Shavkatjon Boltayev (70 kg), Nigina O‘ktamova (54 kg), Sitora Turdibekova (60 kg), dzyudodan Marjona Nurilloeva (63 kg), yengil atletika

XX yozgi Osiyo o‘yinlarida 24 nafar samarqandlik sportchi ishtirok etadi

20th Asian Games
Aichi-Nagoya 2026

kaning uzunlikka sakrash va uch xatlab sakrash dasturida Shari-fa Davronova, akademik eshkak eshishda Shahzod Nurmatov, Sobir Safaraliyev, Dilshod Xudoyberdiyev, Davrjon Davronov, kamondan

otish bo‘yicha yakkaalik va jamoaviy bahsda Amirxon Sodiqov, badiiy gimnastikaning guruh ko‘pkurash dasturida Amaliya Mamedova, ot sportining yakkaalik va jamoaviy yo‘nalishida Abdurahmon Abdulla-yev hamda karate bo‘yicha Durdona To‘raqulova ishtirok etadi.

Shuningdek, jamoaviy o‘yin-larda voleybol bo‘yicha Shahboz Mamayusupov, futbolda Firdavs Abdurahmonov («Dinamo»), gand-bolda Shalola Keldiyorova, chim ustida xokkey bo‘yicha O‘g‘iloy Faxriddinova, Mo‘tabar Amriyeva, Marjona Mamatmurodova, Fotima Abdug‘aniyeva, Mexrangiz Abdug‘affarova, Parvina Fayzullayeva, Azamatxon Abbosxonov va Davlat Tollibboyevlar qatnashadi.

Halol mehnatning uyati bormi?

**Hovlidagi yo‘lakni betonlash uchun ishchi
kerak bo‘lib, mardikor bozoriga bordim.
U yerdə ustachilik qilib yuradigan tanish
ikki kishiga ko‘zim tushdi. Oldiga borib,
salomlashdim va ish taklif qildim.**

Ulardan biri rozidek bo‘ldi. Ammo yonidagi sherigi unga qandaydir imo-ishora qilardi. Avvaliga narx ma‘qul kelmagan bo‘lsa kerak, deb o‘yladim va:

– Mayli, siz aytgan haqqa ham roziman, – dedim.

– Ketdik, – dedi sherigi.

Lekin u past ovozda:

– Tanishlarnikida ish-

lashga uyalaman, – dedi.

– Nega uyalasiz, aka?

To‘rt muchasi sog‘ bo‘la

turib tilanchilik qilayot-

ganlar uyalsin. Halol

mehnat qilib, peshona

teri bilan rizq topishning

nimasi uyat? – dedim.

U esa jimgina teskari

o‘girildi...

Nega ba‘zi inson-

lar uchun bunday holat

aybdek qabul qilina-

di? O‘ylashimcha, bu

jamiyatimizning ayrim

qarashlarini ko‘rsatadi-

gan og‘riqli masala. Bu

yerdə gap bir kishining

tanlovida emas, balki

ongimizda yillar davom-

ida shakllangan qarash-

larda. Bizda “odamlar

nima deydi?” degan

savol ko‘pincha “men

uchun to‘g‘risi nima?”

degan savoldan ustun

keladi. Natijada ayrimlar

halol mehnat bilan to-

piladigan rizqdan emas,

boshqalarning nigohi-

dan cho‘chiydi. Go‘yo

belkurak ushlab obro‘ni

tushiradi, og‘ir mehnat

esa insonning qadrini

shular-ku.

Yana bir jihat bor.

Odamlar aksariyat hollar-

da insonning mehnatiga

emas, tashqi ko‘rinishiga

ko‘proq baho berishga

o‘rganib qolgan. Qim-

matbaho kiyimda yurgan

odamni muvaffaqiyatli

deb qabul qilamiz, ammo

changga belanib mehnat

qilayotgan insonning qan-

day mashaaqqat, qanday

mas‘uliyat bilan yasha-

yotganini ko‘pincha o‘y-

lamaymiz. Holbuki, kiyim

insonning emas, mehnat

uning haqiqiy qiyofasi-

ni namoyon qiladi. Eng

achinarlisi, bu qarash

yoshlarga ham o‘tayot-

ganidir. Ayrim yoshlar

oylab ish qidirishga

tayyor, ammo vaqtin-

cha bo‘lsa ham jismoniy

mehnat qilishni yoki

kichikroq ishini o‘ziga

munosib ko‘rmaydi. Bu

mehnat bozorida emas,

tarbiya va qadriyatlar-da-

gi bo‘shliqni ko‘rsatadi.

Rivojlangan mamlakat-

larda vaziyat boshqa-

cha. U yerdə santexnik,

quruvchi, elektrchi yoki

bog‘bon o‘z kasbidan

uyalmaydi. Chunki jami-

yat ularni bajarayotgan

ishiga qarab qadrlaydi.

Mehnatning “kat-

ta-kichigi” emas, uning

halolligi muhim. Shunday

ekan, o‘zgarishi kerak

bo‘lgan jihat “mardikor”

emas, unga bo‘lgan

munosabatdir. Agar biz

halol mehnatni haqorat

emas, qadriyat sifatida

qabul qilmas ekanmiz,

ertangi avlod ham xuddi

shu qarashlar qurshovi-

da yashaydi. Insonning

qadri uning qaysi ishini

qilayotganida emas, uni

qanday vijdon bilan ba-

jarayotganida namoyon

bo‘ladi.

**Fazliddin
RO‘ZIBOYEV.**

SHU OYDA TAVALLUD TOPGANLAR

20-SENTABR

Zaynab BERDIYEVA – 1961-yilda

Kattaqo‘rg‘on tumanida tug‘ilgan.

O‘zbekiston Respublikasida xizmat

ko‘rsatgan yoshlar murabbiyi.

21-SENTABR

Azamat SHAMSIYEV – 1945-yilda

Xatirchi tumanida tug‘ilgan. Tibbiyot

fanlari doktori, professor.

22-SENTABR

Abdurashid ABDURAHMONOV –

(1947-2009) Urgut tumanida tug‘ilgan.

Filologiya fanlari nomzodi, professor.

23-SENTABR

Ahror TO‘LAGANOV – (1908-1990)

Toshkent shahrida tug‘ilgan. Biologiya

fanlari doktori, O‘zbekistonda xizmat

ko‘rsatgan fan va texnika arbobi,

akademik.

REKLAMA, E‘LONLAR, BILDIRISHLAR / MUROJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

DA‘VOLAR BO‘LSA!

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug‘ullanuvchi notarius Yusupova Iroda Rustamovna notarial idorasida marhum Tashkenbayev Tuymuratga (2017-yil 18-yanvarda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo‘rlarning Abdullaev Nodir Jamoliddinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so‘raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Bog‘dod ko‘chasi, 1-uy, 3-xona.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug‘ullanuvchi notarius Xo‘jamqulov Husan O‘rinboyevich notarial idorasida marhum Djalilov Zarifdjon Sharifovichga (2024-yil 23-avgustda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo‘rlarning Xo‘jamqulov Husan O‘rinboyevich notarial idorasiga murojaat etishlarini so‘raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Amir Temur ko‘chasi, 152-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug‘ullanuvchi notarius Rahmonov Sarvar Ne‘matilloevich notarial idorasida marhum Egamberdiyeva Muqaddas Taniberdiyevnaga (2026-yil 9-yanvarda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo‘rlarning Rahmonov Sarvar Ne‘matilloevich notarial idorasiga murojaat etishlarini so‘raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Gagarin ko‘chasi, 60-uy.

Samarqand tumanida xususiy amaliyot bilan shug‘ullanuvchi notarius Abdullayev Nodir

ROSTGO‘YLIK – FAZILAT YOLG‘ONCHILIK - ILLAT

Halollik va rostgo‘ylik insonning shaxsiy fazilatlari bo‘lish bilan birga, oila mustahkamligi, jamiyat taraqqiyoti va ijtimoiy munosabatlarning barqarorligini ta‘minlaydigan muhim milliy, diniy, ma‘naviy-axloqiy qadriyatlardir. Insonlar o‘rtasida o‘zaro ishonch, adolat, hurmat va hamjihatlik qaror topishi ko‘p jihatdan har bir shaxsning halollik va rostgo‘ylik tamoyillariga qay darajada amal qilishiga bog‘liq. Shu ma’noda, bu ikki xislat nafaqat shaxsiy xulq-atvor me‘yori, balki oila va jamiyatda sog‘lom ma‘naviy muhitni shakllantiruvchi muhim omil hisoblanadi.

Islom dinida halollik va rostgo‘ylikka inson hayotining barcha sohalarini qamrab oluvchi muhim tamoyillar sifatida qaraladi. Halol va haromni farqlash, shubhali ishlar-dan saqlanish, o‘zgalarning haq-huquqini poymol qilmaslik, rostgo‘y va adolatli bo‘lish insonning nafaqat shaxsiy kamoloti, balki jamiyat oldidagi mas‘uliyatini ham belgilaydi.

Halollik va rostgo‘ylik insonning ma‘naviy boyligini, yuksak axloqiy fazilati va komillikka intilishini namoyon etuvchi muhim mezonlar hisoblanadi. Bunday inson so‘zi va amaliy haqiqatga sodiq bo‘ladi, har qanday vaziyatda ham adolat va vijdoniylik tamoyillariga rioya etishga harakat qiladi. Shu bilan atrofdagilarning ishonch va hurmatini ham qozonadi.

Qur‘oni karim oyatlari va Payg‘ambarimiz Muhammad sollallohu alayhi vasallamning ko‘plab hadisi shariflarida insonlarni halollik va rostgo‘ylikka da‘vat qilish, har doim halol bo‘lishga undash, aldov va yolg‘on guvohlik berishdan qaytarishga alohida e‘tibor qaratilgan.

Alooh taolo Nahl surasining 105-oyatida bunday marhamat qilgan:

“Yolg‘on so‘zlarni faqat Allohning oyatlariga imon keltirmaydiganlarga to‘qiydilar. Aynan o‘shalarning o‘zlari yolg‘onchilardir”.

Oyatning nozil bo‘lish sababi Makka mushriklarining Payg‘ambarimiz sollallohu alayhi vasallamga nisbatan turli asossiz da‘volarni ilgari surgani, jumladan, u zotni yolg‘onchilikda ayblaganidir.

Aslida, yolg‘onni faqat imonsiz kishilargina to‘qiydi. Chunki mo‘min kishi yolg‘onni katta gunoh deb biladi. Yolg‘on sababli qiyomatda azobga qolishdan qo‘rqadi. Shuning uchun har qanday vaziyatda rostgo‘y bo‘lishga intiladi. Hatto o‘z manfaatiga zid bo‘lgan holatlarda ham haqiqatni aytishni afzal biladi. Zero, haqiqiy imon insonni faqat ibodatlariga emas, balki yuksak axloqiy fazilatlarga ham undaydi.

Islom ta‘limotida halollik va to‘g‘riso‘zlik maqtalgan, yolg‘on gapirish va haqiqatni yashirish keskin qoralangan. Jumladan, Payg‘ambarimiz sollallohu alayhi vasallam bunday deganlar.

Abdulloh (ibn Mas‘ud) roziyallohu anhudan rivoyat qilindi: “Nabiy sollallohu alayhi vasallam: “Rostgo‘yli kni o‘zingizga lozim tutingiz (rostgo‘y bo‘lingiz)! Chunki rostgo‘ylik yaxshilikka yetaklaydi, yaxshilik esa jannatga yetaklaydi. Kishi doim rost gapirsa, Allohning huzurida “siddiq” (o‘ta rostgo‘y) deb yozib qo‘yiladi. Yolg‘ondan saqlanib! Chunki yolg‘on fojirlikka (gunoh va buzqlikka) yetaklaydi, fojirlik esa do‘zaxga yetaklaydi. Kishi yolg‘on ga-

piraversa, Allohning huzurida “kazzob” (o‘ta yolg‘onchi) deb yozib qo‘yiladi”, dedilar”. (Imom Buxoriy rivoyati).

No‘mon ibn Bashir roziyallohu anhudan rivoyat qilindi: “Rasululloh sollallohu alayhi vasallam bunday deganlarini eshitdim: “Halol ham aniq, harom ham aniq. Ularning o‘rtasida shubhali narsalar bor. Ko‘p odamlar buni bilmaydi. Kim shubhalardan saqlansa, dini va obro‘yini pok saqlaydi...” (Imom Buxoriy rivoyati).

Bu o‘rinda Nabiy sollallohu alayhi vasallam insonlarni ehtiyotkorlik va poklikka da‘vat etmoqdalar. Chunki halollik tamoyillariga amal qilgan inson hayotning har bir jabhasida, jumladan, so‘zida, oilaviy munosabatlarida, ta‘lim olishda, mehnat faoliyatida va jamiyatdagi o‘zaro munosabatlarida adolat, poklik va rostgo‘ylikka intiladi. O‘zgalarning haq-huquqlarini hurmat qiladi, bironing mol-mulki yoki mehnatining mahsuliga tajovuz qilmaydi, aldov, xiyonat va manfaatparastlikdan uzoq bo‘lishga intiladi. Bunday fazilatlar insonning shaxsiy obro‘-e‘tiborini yuksaltirish bilan birga, jamiyat a‘zolari o‘rtasida o‘zaro ishonch va hamkorlikni mustahkamlaydi.

Muxtasar qilib aytganda, halollik va rostgo‘ylik ijtimoiy hayotning barqarorligini, insonlar o‘rtasidagi ishonch va jamiyat taraqqiyotini ta‘minlovchi muhim ma‘naviy-axloqiy asosdir. Islom ta‘limotidagi halollik, rostgo‘ylik, adolat va omonatdorlikka oid ko‘rsatmalar bu qadriyatlarning inson va jamiyat hayotidagi o‘rni naqadar muhim ekanini ko‘rsatadi. Har bir inson o‘z hayoti va faoliyatida halollik, rostgo‘ylik, adolat va vijdonlilikni ustuvor tamoyilga aylantirsa, jamiyatda sog‘lom ma‘naviy muhitni shakllantirish imkoniyati ortadi.

**Yo‘ldoshxon ISAYEV,
Imom Buxoriy xalqaro
ilmiy-tadqiqot markazi ilmiy
xodimi.**

Azamatovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so‘raymiz.

Manzil: Payariq tumani Chelak shaharchasi, Istiqlol ko‘chasi, 73-uy.

Payariq tumanida xususiy amaliyot bilan shug‘ullanuvchi notarius Ortiqboyev Aziz Azamatovich notarial idorasida marhum Laqayev Norjigitga (2007-yil 16-dekabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilgan. Shu munosabat bilan merosxo‘rlarning Ortiqboyev Aziz Azamatovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so‘raymiz.

Manzil: Payariq tumani Chelak shaharchasi, Istiqlol ko‘chasi, 73-uy.

Oqdaryo tumanida xususiy amaliyot bilan shug‘ullanuvchi notarius Sa‘dullayev Jamshidxon Safoxonovich notarial idorasida marhum Islomov Zokir Elmurodovichga (2024-yil 5-fevralda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo‘rlarning Sa‘dullayev Jamshidxon Safoxonovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so‘raymiz.

Manzil: Oqdaryo tumani Loyish shaharchasi Amir Temur ko‘chasi.

BEKOR QILINADI!

Davlat mulki qo‘mitasi Samarqand viloyat hududiy boshqarmasining 1993-yil 14-sentabrdagi 311-П raqamli buyrug‘iga asosan Samarqand shahri N.Yakubov ko‘chasi, 4-uyda joylashgan“MAISHTEXSOZ” jamoa korxonasi mulki uchun 1993-yil 12-oktabrda berilgan 147-sonli mulkiy huquqni tasdiqlovchi muvaqqat davlat orderi (dublikati) yo‘qolganligi sababli bekor qilinadi.

Tarixning guvohlik berishicha, bundan roppa-rosa 606 yil oldin, 1420-yil 21-sentabrda, Samarqand Registonida Mirzo Ulugʻbek madrasasi oʻz faoliyatini boshlagan. Bu kun nafaqat Markaziy Osiyo, butun musulmon mamlakatlarida taʼlim va ilm-fanning yangi bosqichi boshlanishi edi. Madrasadagi ilk darslarni oʻz davrining mashhur olimi Mavlono Muhammad Xavofiy oʻtgan.

Madrasadan universitetgacha:

Samarqandda ilmga munosabat, ehtirom saqlanib qoldi

Oradan olti asrdan ortiq vaqt oʻtdi. Bugun biz, Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti jamoasi Samarqandda Ulugʻbek akademiyasi yaratgan ilm va maʼrifat muhitining davomchilari, vorisi sifatida 2026-2027-oʻquv yilini boshladik.

Oltinchi yilki, universitet 21-sentabrni Samarqand davlat universiteti kuni sifatida nishonlamoqda. Savol tugʻilishi mumkin, 1420-yildagi saboq bilan bugungi Samarqand davlat universiteti oʻquvi oʻrtasida qanday bogʻliqlik bor? Albatta, bu bogʻliqlikni tarixiy sana bilan ifodalash toʻgʻri emas, bu bogʻliqlik avvalo, ilm-fan va taʼlim vorisligida, uzviyligida, qolaversa, ilmga chanoq xalqimizning maʼrifatparvarligida, desak mantiqan toʻgʻri boʻladi.

Dunyo hamjamiyati Mirzo Ulugʻbekni nafaqat buyuk astronom, matematik va davlat arbobi, balki ilm-fanni, davlat va jamiyat taraqqiyotining strategik taraqqiyot omilini teran tushungan hukmdor sifatida yaxshi biladi. Ulugʻbek madrasa qurdi, shu bilan birga atrofida oʻz davrining nufuzli olim va mutafakkirlarini toʻpladi, iqtidorli yoshlarni taʼlimga jalb qildi, bir soʻz bilan aytganda, ilmiy-madaniy muhit yaratdi.

Taʼlim jarayonida fanlarni bir-biridan ajratmadi - astronomiya, matematika, geometriya, mantiq, fiqh va boshqa bilimlar bir ilmiy muhitda uygʻunlashtirildi. Mirzo Ulugʻbekning buyukligi faqat uning 1018 yulduzni kuza-tib, ularning koordinatalarini oʻta aniqlikda hisoblab topganida emas, uning buyukligi ilmiy tadqiqotlar olib borish hamda ularni hayotga tatbiq etishni taʼminlaydigan tizimga aylantirganida.

Ulugʻbek madrasasi - bir shaxsning ijodxonasi emas, butun bir ilmiy maktab. Olimning eng katta xizmati - oʻzidan keyin ilmiy maktab qoldirishi. Uning atrofida Qozizoda Rumiy, Gʻiyosiddin Jamshid Koshiy, Ali Qushchi, Muhammad Xavofiy kabi oʻz davrining 200 ga yaqin eng yetuk olimlari jamlandi.

Mirzo Ulugʻbek madrasasidan keyingi davrda taʼlim anʼanalari davom etdi. 1927-yilda Samarqandda Oliy pedagogika instituti tashkil etilib, keyinchalik ushbu taʼlim muassasasi negizida universitet shakllandi. Oʻtgan davrlarda madrasa oʻzgardi, taʼlim shakllari, fanlar, zamon oʻzgardi. Ammo bir muqaddas narsa - Samarqandda ilmga boʻlgan munosabat va ehtirom saqlanib qoldi.

«SamDU - Mirzo Ulugʻbek madrasasining vorisi», deganda faqat Ulugʻbek madrasasining binosi yoki rasadxonasining davomiyliyi, deb tushunish notoʻgʻri. Vorislik - gʻoyalarning davomiyliyi. Ulugʻbek madrasasida bilim qadrlangan, ilm

ahli eʼzozlangan, iqtidorli yoshlarga imkoniyat berilgan, fundamental fanlarga eʼtibor qaratilgan, us-toz-shogirdlik munosabatiga tayan-gan ilmiy muhit yaratilgan edi.

Bugun SamDU aynan shu qadriyatlarni zamonaviy mazmun bilan davom ettirmoqda. Davlatimiz rahbari tomonidan olib borilayotgan izchil islohotlar doirasida keyingi 5-6 yil ichida universitetning taʼlim va ilm-fan sohasidagi faoliyati transformatsiya qilindi, infratuzilma mutlaq yangilandi, taʼlim yoʻnalishlari va mutaxassisliklar, oʻquv fanlari va dasturlar zamon talab-lariga moslashtirildi. Xalqaro ilmiy hamkorlik kuchaydi, yangi ilmiy laboratoriya va markazlar, institutlar tashkil etildi.

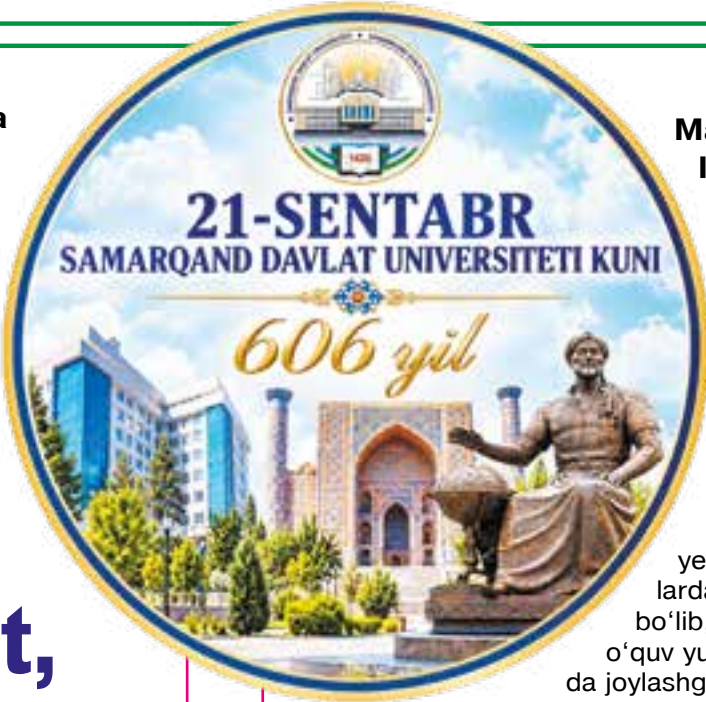
21-sentabrni universitet kuni sifatida emas, oʻz-oʻzimizga hisob berish, taʼlim va ilm-fan sohasida yangi maqsadu marralarni belgilash kuni sifatida ham nishonlayapmiz. Minglab professor-oʻqituvchilar, talabalar auditoriyalardan ilm bilan shugʻullanmoqda. 1420-yilda osmon sirlari haqida bahs qilingan boʻlsa, bugun koinotni sunʼiy yoʻldosh, zamonaviy teleskoplar, raqamli modellar va sunʼiy intellekt yordamida oʻrganyapmiz.

Masalan, Yadro fizikasi laboratoriyasi optik koʻzgusi diametri 48 santimetrl, Grubb Parsons rusumli teleskop hamda e-Callisto rusumli radiospektrometr asosida faoliyat yuritmoqda. Samarqand rasadxonasida oʻzgaruvchan yulduzlar, toʻsiluvchan yulduzlar, faol yadroli galaktikalardan blazar obyektlar, shuningdek, Quyosh chaqnashlarini oʻrganish borasida magistrlik va doktorlik dissertatsiyalari bajarilmoqda. Mamnuniyat bilan taʼkidlash joizki, e-Callisto rusumli radiospektrometr 82 ta xalqaro tizimli tarmoqqa mamlakatimiz miqyosida faqat SamDUDA oʻrnatilgan.

Universitetning bugungi asosiy gʻoyasi Ulugʻbek akademiyasi tarixiy anʼanalarning zamonaviy bosqichini yaratish. Bugun oldi-mizda nafaqat yuqori malakali mutaxassis tayyorlash, balki ilmiy maktablar yaratish, jahon ilm-fani bilan raqobat qiladigan tadqiqotlar olib borish, yosh olimlarni tarbiyalash va Samarqandning tarixiy ilm-maʼrifat markazi sifatidagi maqomini yangi mazmun bilan boyitish vazifasi turibdi.

Shuning uchun, 21-sentabr - biz uchun ilmga sadoqat anʼanasi boshlangan kun. Mutafakkir bobolarimiz tomonidan boshlangan dars bugun ham davom etyapti. Uning bugungi auditoriyasi - Samarqand davlat universiteti.

Moʻmin QODIROV, Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti yadro fizikasi va astronomiya kafedrasasi professori.

Mamlakatimizda ilk madrasalar IX-X asrlardayoq vujudga kelgan va faoliyat olib borgan. Samarqandda Raboti Gʻoziy, Ibrohim Tamgʻochxon madrasalari, Buxoroda Farjak, Faqixlar madrasalari faoliyati toʻgʻrisida manbalarda maʼlumotlar bor.

Manbashunos olim Komilxon Kattayevning tadqiqotlariga koʻra, IX-XII asrlarda Samarqandda 50 dan ortiq madrasa boʻlib, ular shaharning oʻziga xos "oliy oʻquv yurtlari shaharchasi" Raboti Gʻoziyonda joylashgan. Taʼlim-tarbiya tizimi uch bosqich hamda uning uch muassasasi - maktab, oʻrta yoki oʻrta maxsus maʼlumot beruvchi madrasa va madrasai oliyalardan iborat boʻlgan. Oʻrta maxsus taʼlim madrasalari "madrasatun harbiya" (harbiy bilim yurti), "madrasatun muallimin" (pedagogika instituti) shaklida, yuqori bosqich ilm maskani - universitetlar esa "madrasai ulum" (ilmlar madrasasi) nomi bilan mavjud boʻlgan.

Sharq Uygʻonish davri allomalari aynan shu zaminda yetishib chiqishining maʼlum sabablari mavjud. Chunki taʼlim tizimi, maktab, madrasa-

Zamonaviy muhandislik taʼlimining yangi bosqichi

Yangi oʻquv yili — yangi maqsadlar, yangi imkoniyatlar va yangi tashabbuslar davri. Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetida yangi oʻquv yilini munosib kutib olish barobarida taʼlim sifatini yanada oshirish, zamonaviy texnologiyalar bilan uygʻunlashgan mutaxassisliklarni rivojlantirish va mehnat bozorida talab yuqori boʻlgan malakali kadrlarni tayyorlashga qaratilgan muhim qadamlar tashlanmoqda.

Ana shunday strategik tashabbuslardan biri sifatida universitetda telekommunikatsiya va kompyuter injiniringi fakulteti tashkil etilishi, raqamli iqtisodiyot, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, telekommunikatsiya tizimlari va zamonaviy kompyuter injiniringi yoʻnalishlarida yetuk mutaxassislar tayyorlash borasidagi ishlarning yangi bosqichga koʻtarilayotganidan dalolat beradi.

Bugungi kunda dunyo miqyosida raqamlashtirish jarayonlari barcha sohalarning rivojlanish surʼatini belgilab bermoqda. Taʼlim, tibbiyot, sanoat, bank-moliya, transport, energetika, davlat boshqaruvi va boshqa koʻplab yoʻnalishlarda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish kundalik ehtiyojga aylanib bormoqda. Bunday sharoitda raqamli infratuzilmani yaratish va rivojlantirishga qodir, zamonaviy texnologiyalarni chuqur biladigan, muhandislik tafakkuriga ega mutaxassislar ehtiyoj ortmoqda.

Telekommunikatsiya va kompyuter injiniringi fakulteti aynan shu ehtiyojlar kesishgan nuqtada shakllanayotgan zamonaviy va iqtibolli sohalaridan biridir. Yangi fakultet oldiga qoʻyilayotgan asosiy vazifalardan biri — talabalarga nazariy bilimni amaliy koʻnikmalar bilan uygʻunlashtirgan holda berish, zamonaviy texnologiyalar bilan ishlay oladigan raqobatbardosh muhandislarni tayyorlashdir.

Mazkur maqolaning toʻliq matnini ushbu QR-kod orqali oʻqishingiz mumkin.

Abdugʻafur HOTAMOV, Samarqand davlat universiteti dotsenti, Jamshid OʻRINOV, universitet assistenti.

ISHLAB CHIQRARISH INTEGRATSIYASINING INNOVATSION MARKAZI

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining polimerlar kimyosi va kimyoviy texnologiya kafedrasasi bugungi kunda ilm-fan va ishlab chiqarish integratsiyasining innovatsion markaziga aylanmoqda. 2020-yilda tashkil etilgan mazkur kafedrada erishilgan yutuqlar xorijiy ilmiy markazlarning eʼtirofiga sazovor boʻlmoqda. Bu ilm maskanida umumiy kimyoviy texnologiyalar, polimerlar kimyosi, nanomateriallar, kimyoviy injenering, katalitik jarayonlarni modellashtirish kabi zamonaviy fanlar yoʻnalishlarida tadqiqotlar amalga oshirilmoqda.

Kafedra mudiri, kimyo fanlari doktori, professor Normurot Fayzullayev rahbarligida 18 nafar falsafa doktori (PhD) va 12 nafar magistr oʻz ilmiy ishlarini muvaffaqiyatli himoya qildi. Kafedraning zabardast olimlaridan biri, kimyo fanlari nomzodi, dotsent Rustam Muradovning bilim va maslahatlari yosh mutaxassislar uchun chinakam mahorat maktabi sifatida xizmat qilmoqda. Dotsent Nargiza Tursunovaning ilmiy izlanishlari mahalliy xomashyolardan olingan katalizatorlar ishtirokida metanni oksikondensatslash jarayonining ilmiy-texnologik asoslarini ishlab chiqishga qaratilgan. Bu yoʻnalishning tabiiy gazdan yuqori qoʻshimcha qiymatga ega mahsulotlar olish va zamonaviy gaz-kimyo texnologiyalarini rivojlantirishdagi ahamiyati katta. Texnika fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD) Shamsiddin Xolliyev kimyoviy texnologiya va uglevodorod xomashyolarini

qayta ishlash yoʻnalishlarida izlanish olib borib, oʻquv qoʻllanma, fundamental monografiyalardan hamda oʻnlab ilmiy maqola va tezislarni muallifi sanaladi.

Kafedraning faxrli olimlaridan yana biri Toʻlqin Oʻrazov innovatsion mineral oʻgʻitlar yaratish boʻyicha keng koʻlamli ilmiy-tadqiqot ishlarini olib boryapti. Uning mahalliy xomashyolar asosida qishloq xoʻjaligi ekinlari hosildorligini keskin oshirishga xizmat qiluvchi yangi avlod oʻgʻitlarini yaratish borasidagi izlanishlari mamlakatimiz oziq-ovqat xavfsizligini taʼminlashga xizmat qilayotir.

Xurshida ERNAZAROVA.

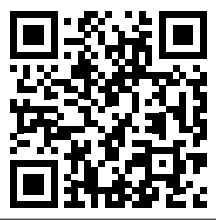
Mazkur maqolaning toʻliq matnini ushbu QR-kod orqali oʻqishingiz mumkin.

Mirzo Ulugʻbek madrasasining vorisi

alar boʻlganligi uchun ham bu diyorda jahon ilm-faniga hissa qoʻshgan Al-Xorazmiy, Ahmad Fargʻoniy, Abu Rayhon Beruniy, Ibn Sino kabi olimlar yetishib chiqdi.

Sharq Renessansining ikkinchi davri - Temuriylar zamonida Samarqand ilm-fan markaziga aylandi. Oʻsha davrda Bibixonim madrasasi, Feruzshoh madrasasi, Muhammad Sulton madrasasi, Qutbiddin Sacr madrasalari bunyod etildi. Bu madrasalar bejiz faoliyat yuritmagan. Amir Temur saltanatini kengaytirar ekan, uni yanada mustahkamlash uchun ziyolilarni tayyorlashga ehtiyoj paydo boʻldi. Ikkinchidan, Amir Temur qaysi mamlakat va oʻlkada boʻlmasin, u yerdagi mashhur olim, tabib, hunarmand va iqtidori baland mutaxassislarni Samarqandga olib keldi.

Shokir GʻAFFOROV, Samarqand davlat universiteti professori, tarix fanlari doktori, Olimjon IRISQULOV, universitet dotsenti, tarix fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD).

Mazkur maqolaning toʻliq matnini ushbu QR-kod orqali oʻqishingiz mumkin.

SATRLARGA SOLGIN OLAMNI

Abdurashid aka Abdurahmonov "Zarafshon" gazetasida qalami qayralgan ijodkorlardan. SamDuda Omon Matjon, Mukarrama Gʻafforova, Jonibek Quvnoq kabi iqtidorlar bilan bir safda tahsil olgan. Gazetada esa, oddiy musahhihlikdan masʼul kotiblikkacha boʻlgan yoʻlni bosib oʻtdi. Bir muddat "Jizzax haqiqati" gazetasida faoliyat koʻrsatgach, hayotini ilm bilan bogʻladi. Darvoqe, ustoz 28 yoshida nomzodlik ishini yoqlagan edi. Bu ilmiy ishida Urgutda yashab oʻtgan shoir Humuliy ijodini koʻpchilikka maʼlum qilgan edi.

SamDU oʻzbek filologiyasi fakultetida A.Abdurahmonov samarali faoliyat koʻrsatdi, gazetada oʻzbek adabiyotining dolzarb muammolariga oid maqolalari bilan qatnashib turardi. Filologiya fanlari doktori, professor darajasiga erishdi, fakultet dekani boʻldi. A.Abdurahmonov badiiy ijod bilan ham muntazam shugʻullanardi. "Yerbola" sarguzasht romanini yozgan. Xalq qahramoni Afrosiyob - Alp Er Toʻnga hayotini tadqiq qilgan. Quyida ustozning chop etilmagan sheʼrlaridan hukmingizga havola etamiz.

TOGʻLIK SHOIRGA

Armon ichra nola chekmasin,
Dardlarini yozgil qalamni.
Bir iqtidor tugʻildi, desin,
Satrlarga solgin olamni.

Ruh, shuuring, ijod qanoting
Shafaqlardan olib tursin nur.
Togʻda oʻsgan shoirning asli
Togʻday kalom aytmogʻi zarur.

MASAL

- Mensiz, oyoq, armondasan!,- maqtandi etik,
- Mensiz, oyoq, sharmadasan!,- soʻz otdi paypoq.
- Men boʻlmasam, ayting, sizni kim soʻroqlaydi?!
Gap loʻndasin aytdi boplab mehnatkash oyoq.

CHINOR

Bobo chinor saraton chogʻi
Bir huzurbaxsh soya soladi.
Yoʻlovchilar issiq chogʻida
Shu maskanda orom oladi.

Kim zavqini yashira olmay,
Xirgoyi ham qiladi asta.
Kim shoxini ushlab, ohista
Boltsiga izlaydi dasta.

MIX

"Mening tigʻim bebaho axiri"
Bir mix nogoh dedi kekkayib.
Toʻnkaga duch kelgach, noiloj
"Hayot qiyin", dedi bukchayib.

IRMOQ

Baland togʻlar bagʻridan sizib,
Sohillardan toshgaydir irmoq.
Gir atrofini hayratga solib,
O, toshlardan oshgaydir irmoq.

Bor bisoti - mavj va mehrini
Oslargay eltmoqchi shu kez.
Sen qayga ham borarding, deya
Uni kutar bir toʻymas dengiz.

Abdurashid ABDURAHMONOV.

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta Oʻzbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2012-yil 30-martda 09-01 raqam bilan roʻyxatga olingan. Nashr 100. Indeks 438. 10 245 nusxada chop etildi. Buyurtma 362. Hajmi 2 bosma taboq, bichimi A-2

Gazeta haftaning chorshanba va shanba kunlari chiqadi.

QABULXONA: (66) 233-91-51, REKLAMA VA EʼLONLAR: (66) 233-91-56

BOʻLIMLAR: (66) 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61

MANZILIMIZ: 140100, Samarqand shahri, Ulugʻ Tursunov koʻchasi, 80-uy, Matbuot uyi.

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter boʻlimida sahifalandi.

«Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi. **Korxona manzili:** Samarqand shahri, Spitamen koʻchasi, 270-uy.

Bosishga topshirish vaqti: soat 18:30 da. Bosishga topshirildi: soat 19:00

Gazetamizning ayrim materiallariga surat tanlashda sunʼiy intellekt imkoniyatidan foydalaniladi

Navbatchi muharrir:

Gʻ.HASANOV.

Navbatchi:

F.ROʻZIBOYEV.

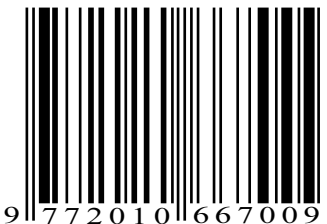
Sahifalovchi:

B.ABDULLAYEV.

Saytimizga oʻtish uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling

ISSN-201667X

Sotuvda narxi kelishilgan holda